

ВСТУПНЕ СЛОВО ВАЛЕРІЯ СМОЛІЯ

Світ інформаційних технологій та викликів спонукає наукову спільноту до пошуків нових форматів роботи. Пропонований журнал є одним із них. Електронні академічні видання не є вже новинкою, а серед засновників журналу та редакційної колегії багато молоді, тож вибір електронного формату з орієнтацією в першу чергу на інтернет-аудиторію не є випадковим.

Цілком зрозумілим також є бажання редколегії сфокусуватись на дослідженні урбаністичних проблем. Академічна традиція вивчення міста є досить давньою і потужною. Започаткована в Україні на рубежі XIX–XX ст. Дмитром Багалієм та Михайлом Грушевським, вона отримала логічне продовження у наступні десятиліття в працях Саула Борового, Ярослава Ісаєвича, Олександра Оглобліна, Івана Лисяка-Рудницького, Петра Саса, Ярослави Верменич, Володимира Кравченка тощо. Частина цих фахівців працювали в стінах Інституту історії України. Частково містознавчі теми розробляються на сторінках вже існуючих періодичних видань інституту (“Регіональна історія України”, “Історико-географічні дослідження в Україні” тощо).

Урбаністика є цікавим напрямом, який, з одного боку, будучи вузькоспрямованим, водночас єднає представників суміжних гуманітарних дисциплін і дає можливість (і навіть створює необхідність) використання їхніх здобутків. Урбаністика може стати тим інтелектуальним простором, у рамках якого академічна історична наука та громадянські ініціативи суспільства знайдуть точки дотику та можливості взаємодії.

Абревіатура назви журналу – “МІКС” – лише підкреслює ключову особливість міста як об’єкта дослідження та урбаністики як дослідницького напрямку. Ця особливість полягає в поєднанні, змінах, трансформаціях та русі, залученні щоразу іншого та нового.

Урбаністика може бути складовою історичної регіоналістики, історії окремих періодів та країн. Але логіка поступу історичної (хоча й не лише історичної) науки підказує важливість інституалізації субдисциплін, в тому числі урбаністики (історичної, урбаністичної антропології, соціології та економіки міста тощо). Шлях до такої інституалізації може бути різним. Найчастіше це заснування та стабільне функціонування періодичного видання та існування відповідних навчальних дисциплін в університетах.

Академічна історична наука в Україні нині стоїть на порозі змін. Завдання, які свого часу були нами ж поставлені, – створення власного інтелектуального простору з урахуванням національних традицій, сучасних дискурсивних практик історіописання та теоретичного досвіду Заходу, такого простору, що має стати конкурентноспроможним на сучасному ринку ідей та інтелектуальних послуг, – все ще не є вирішеними. Маємо надію, пропоноване видання стане кроком на шляху змін.

Директор Інституту історії України
НАН України,
академік НАН України

Валерій Смолій